

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Wereld

Opgave 1 – Globalisering van Inditex

- 1 maximumscore 2**
- Een juiste reden vanuit de politieke dimensie is: 1
In een aantal landen heerst politieke onrust / is de markt onvoldoende opengesteld voor westerse multinationals.
 - Een juiste reden vanuit de sociaal-culturele dimensie is: 1
Een aantal landen heeft een sterke eigen kledingtraditie (waar de kleding van Inditex niet op aansluit).
- 2 maximumscore 2**
- Een juiste demografische ontwikkeling binnen Europa is: 1
De geringe bevolkingsgroei / de vergrijzing (in landen) van Europa.
 - Een juiste economische ontwikkeling buiten Europa is: 1
De opkomst van gebieden / landen met een sterke economische groei / toenemende welvaart.
- 3 maximumscore 2**
- Een juiste redenering is:
- Inditex is een bedrijf dat snel inspeelt op nieuwe trends / dat trendsettend wil zijn 1
 - en het centrum van (de wereldstad) New York is bij uitstek de plek waar de nieuwste trends worden neergezet / gepresenteerd 1
- 4 maximumscore 2**
- Uit de redenering moet blijken dat
- de kledingproductie op het schaalniveau van Spanje / Europa gebeurt in een (semi)perifeer gebied 1
 - maar dat de kledingproductie op mondiaal schaalniveau in een centrumland gebeurt 1

Opgave 2 – Groot-Brittannië stopt ontwikkelingshulp aan India

- 5 maximumscore 1**
Ethiopië

Vraag	Antwoord	Scores
6	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Juiste positieve gevolgen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – De Indiase migranten sturen geld terug naar India. – Remigranten nemen kennis uit Groot-Brittannië mee terug naar India. 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Juiste negatieve gevolgen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Relatief veel hoogopgeleide Indiërs verlaten India (braindrain). – De relatief rijke Indiërs verlaten India. 	1
7	maximumscore 1	
	<p>Uit het antwoord moet blijken dat bedrijven uit een perifeer / voormalig koloniaal land, eigenaar zijn geworden van bedrijven uit een centrumland (terwijl dat in de traditionele centrum-periferieverhoudingen juist andersom was).</p>	
8	maximumscore 2	
	<p>Juiste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het verschil tussen de lonen in Groot-Brittannië en India is minder groot geworden. – De afhandeling van vragen / administratie / serviceverlening is efficiënter / beter wanneer dit in het eigen land gebeurt. – In Groot-Brittannië zijn regio's met een relatief hoge werkloosheid. 	
	per juiste reden	1
9	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • Juiste argumenten vóór het stopzetten van ontwikkelingshulp zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Door handel / investeringen / uitwisselen van kennis zal meer geld naar India stromen dan door ontwikkelingshulp. – India is inmiddels in staat om zelf tot ontwikkeling te komen. – Groot-Brittannië kan door te besparen op ontwikkelingshulp in eigen land achtergebleven regio's (financieel) ondersteunen. 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Juiste argumenten tegen het stopzetten van ontwikkelingshulp zijn: <ul style="list-style-type: none"> – De allerarmsten in India profiteren niet van de economische ontwikkeling (en zijn voor bijvoorbeeld onderwijs / gezondheidszorg afhankelijk van ontwikkelingshulp). – De economische verschillen tussen Groot-Brittannië en India zijn nog steeds groot. – Het grote welvaartsverschil tussen Groot-Brittannië en India is mede een gevolg van de politiek-historische relaties tussen deze twee landen en Groot-Brittannië heeft een verantwoordelijkheid om een voormalige kolonie te helpen. 	2

Opmerking

Aan elk juist tegenargument 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aarde

Opgave 3 – Hawaii en de Azoren

- 10 maximumscore 2**
 Uit de beschrijving moet blijken dat
- onder Hawaii een hotspot / mantelpluim ligt 1
 - waar de (Pacifische) plaat (al vele miljoenen jaren) overheen beweegt (waardoor een keten van vulkanische eilanden ontstaat) 1
- 11 maximumscore 3**
- een schildvulkaan 1
 - Het magma is vloeibaar / heeft een lage viscositeit 1
 - basalt 1
- 12 maximumscore 2**
 Uit de beschrijving moet blijken dat
- bij de (Midden-Atlantische) rug platen divergeren / uit elkaar bewegen 1
 - en magma omhoog komt (wat leidt tot vulkanisme) 1
- 13 maximumscore 2**
 Uit de uitleg moet blijken dat
- de Grote Oceaan, waarin Hawaii ligt, wordt omringd door subductiezones / convergente plaatgrenzen (en de Atlantische Oceaan, waarin de Azoren liggen, niet) (oorzaak) 1
 - waardoor aan de randen van de Grote Oceaan zware aardbevingen plaatsvinden waarbij tsunami's kunnen ontstaan (gevolg) 1

Opmerking

Een juiste uitleg die de Atlantische Oceaan als uitgangspunt neemt, dient goed gerekend te worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4 – Fossielen zoeken bij de Jurassic Coast

- 14 maximumscore 1**
Uit het antwoord moet blijken dat (in bron 3 te zien is dat) de gesteentelagen zijn geplooid / scheef staan.
- 15 maximumscore 2**
- sedimentgesteenten 1
 - Uit het antwoord moet blijken dat de gesteenten uit de twee andere hoofdgroepen (stollingsgesteenten en metamorfe gesteenten) ontstaan bij hoge druk / temperatuur (en daarin blijven de resten van planten en/of dieren niet bewaard) 1
- 16 maximumscore 2**
Een juiste beschrijving is:
- De zee erodeert de voet van de klif / Verwering tast het gesteente op de klif aan 1
 - waarbij de klif afbrokkelt en de fossielen uit het gesteente tevoorschijn komen (en tussen de kiezels op het strand terechtkomen) 1
- 17 maximumscore 1**
de noordkust van Normandië

Ontwikkelingsland – Brazilië

Opgave 5 – Klimaten en landschappen in Brazilië

- 18 maximumscore 2**
- a Brasília
 - b Manaus
 - c Porto Alegre
 - d São Paulo
- indien vier antwoorden juist 2
indien drie of twee antwoorden juist 1
indien minder dan twee antwoorden juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 3

caatinga: a, d

cerrado: c, f

selva: b, e

indien zes antwoorden juist	3
indien vijf of vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

20 maximumscore 3

	voordeel van het gebruik van biobrandstoffen	nadeel van het gebruik van biobrandstoffen
mens	<i>Het produceren van biobrandstoffen levert Brazilië inkomsten op.</i>	Juiste nadelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Inheemse bevolkingsgroepen raken (door het kappen van tropisch regenwoud) hun leefgebied kwijt. – Voedselprijzen gaan omhoog. – Landbouwgrond wordt gebruikt voor de productie van biobrandstoffen in plaats van voor voedselgewassen.
natuur	Een juist voordeel is: Bij het verbranden van biobrandstoffen komt (per saldo) minder CO ₂ vrij (dan bij het verbranden van fossiele brandstoffen).	Juiste nadelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Voor het aanplanten van bijvoorbeeld oliepalm- of sojaplantages wordt tropisch regenwoud gekapt. – Plantages hebben een geringe biodiversiteit / soortenrijkdom.

per juist voordeel van het gebruik van biobrandstoffen voor de natuur	1
per juist nadeel van het gebruik van biobrandstoffen voor de mens	1
per juist nadeel van het gebruik van biobrandstoffen voor de natuur	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6 – Demografie en welvaart in Brazilië

21 maximumscore 2

stelling a: juist
 stelling b: juist
 stelling c: onjuist

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

22 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- door gezinsplanning het geboortecijfer is gedaald / het aantal kinderen per vrouw in Brazilië is gedaald / de gezinnen kleiner zijn geworden 1
- zodat de kosten die gepaard gaan met groene druk relatief laag zijn / een gunstige bevolkingsopbouw is ontstaan om tot economische ontwikkeling te komen 1

23 maximumscore 2

Een juiste redenering is:

- In de deelstaat Bahia (in tegenstelling tot de sterk verstedelijkte deelstaat Rio de Janeiro) woont een groter deel van de bevolking op het platteland 1
- en het geboortecijfer op het platteland hoger is / de natuurlijke bevolkingsgroei op het platteland groter is dan in stedelijke gebieden 1

24 maximumscore 2

- nationaal schaalniveau: 229B en 230F 1
- schaalniveau van de stad: 231D en 231E 1

Opmerking

Alleen als bij een schaalniveau beide atlaskaarten juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Leefomgeving

Opgave 7 – De Neder-Rijn bij Arnhem

- 25 maximumscore 2**
- Uit het antwoord moet blijken dat in het stroomgebied van de Neder-Rijn verharding / verstening van het landschap heeft plaatsgevonden 1
 - De laatste decennia valt er (vaker) meer neerslag in korte tijd / is het neerslagregiem veranderd / is de neerslagintensiteit toegenomen 1
- 26 maximumscore 2**
- Juiste maatregelen zijn:
- gegraven nevengeul: er is hierdoor meer ruimte voor de rivier / een betere afvoer van het water (waardoor de waterstand verlaagd wordt) 1
 - verlaging van de zomerkade: bij hoogwater zal het water makkelijker de uiterwaard instromen / wordt het water over een groter gebied verdeeld (waardoor de waterstand verlaagd wordt) 1
- 27 maximumscore 2**
- Uit de uitleg moet blijken dat
- door de maatregelen in het gebied Meinerswijk / stroomopwaarts in het stroomgebied meer water wordt vastgehouden / meer ruimte voor de rivier is gecreëerd / het waterbergend vermogen is vergroot (oorzaak) 1
 - waardoor verder stroomafwaarts (langs de Neder-Rijn) het regiem gelijkmatiger / de waterstand lager / het debiet lager zal zijn (en het overstromingsrisico dus ook daar lager is (gevolg) 1
- 28 maximumscore 2**
- Een juiste redenering is:
- Het gebied Meinerswijk ligt vlak bij de binnenstad van / centraal in Arnhem 1
 - zodat voor bewoners / bezoekers van Arnhem de functies natuur en recreatie op relatief korte afstand worden gecombineerd met de functies die de binnenstad / het centrum te bieden heeft 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 8 – Aandachtswijken in Utrecht

29 maximumscore 1

Ondiep - Kanaleneiland-Noord - Overvecht-Zuid

30 maximumscore 2

- Juiste woningkenmerken zijn: 1
 - kleine woningen
 - gehorig / slecht geïsoleerd
 - geen tuin / weinig groen
 - stapelbouw / hoogbouw
 - overwegend huurwoningen

Opmerking

Alleen wanneer twee juiste woningkenmerken zijn genoemd, 1 scorepunt toekennen.

- De nieuwe bewoners hadden veelal een lager inkomen / waren veelal arbeidsmigranten / gastarbeiders 1

31 maximumscore 3

- Ondiep 1
- Juiste kenmerken zijn: 2
 - Ondiep ligt het dichtst bij de binnenstad van Utrecht.
 - In Ondiep staan karakteristieke (rijtjes)huizen die interessant kunnen zijn voor nieuwe hoogopgeleide / welvarende bewoners.

per juist kenmerk 1

32 maximumscore 2

- Juiste aanpassingen in de woningvoorraad zijn: 1
 - meer divers maken van de woningvoorraad
 - aanpassen van de bestaande woningen aan de huidige wooneisen
 - slopen van een deel van de oude woningen en deze vervangen door nieuwbouw- / koopwoningen
- Juiste aanpassingen in de openbare ruimte zijn: 1
 - overzichtelijker maken van de openbare ruimte
 - toegankelijker maken van de openbare ruimte
 - veiliger maken van de openbare ruimte

Bronvermeldingen

Opgave 1

bron 1 vrij naar: www.inditex.com en www.fashionunited.nl en www.z24.nl
bron logo: <http://losgrillos.com>

bron 2 www.inditex.com

Opgave 2

bron 1 <https://www.gov.uk>

bron 2 vrij naar: www.theguardian.com en www.telegraph.co.uk en www.thehindu.com

Opgave 3

bron 1 <https://upload.wikimedia.org>

Opgave 4

bron 1 vrij naar: <http://news.bbc.co.uk> en vrij naar: <http://www.wikiwand.com>

bron 2 <http://www.southampton.ac.uk>

bron 3 <http://1.bp.blogspot.com>

Opgave 5

bron 1 <http://www.klimadiagramme.de> en www.climate-data.org

Opgave 6

bronnen 1 en 2 <https://www.census.gov/population/international/data>

Opgave 7

bron 1 <http://www.stadsblokkenmeinerswijk.nl> en <https://issuu.com/ruimtevoorderivier/docs>

Opgave 8

bron 1 www.viaMichelin.nl

bron 2 <http://static.panoramio.com>
<https://nrcreaderv2.s3.amazonaws.com>
<http://media.woningnet.nl>